

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 20 maart 2014

MEDITATIE

Het lijden van de Heere Jezus

De Heere Jezus heeft Zijn lijden en sterven aangekondigd. Maar Petrus wil daar niets van weten. Hij zegt: "Heere, wees U genadig! Dit zal U geenszins geschieden."

We lezen dat de Heere Jezus Zich dan naar Petrus omdraait en zegt: "Ga weg achter Mij, satanas! Gij zijt Mij een aanstoot, want gij verzint niet de dingen die Gods zijn, maar die der mensen zijn." Wat zien wij hier? Nu de Heere Jezus aan het begin van Zijn lijden staat, verzoekt de satan de Heere Jezus opnieuw. En dan komt hij tot de Heere Jezus als een Engel des lichts. Hoe doet de satan dat? Wel, hij legt onder de toelating van God beslag op de gedachte-wereld van Petrus. De satan vermomt

En Petrus, Hem tot zich genomen hebbende, begon Hem te bestraffen, zeggende: Heere, wees U genadig! Dit zal U geenszins geschieden.

Mattheüs 16:22

zich niet alleen in de gedaante van een geliefde discipel, maar de satan kleedt zich ook in het kleeft van de liefde en de vriendelijkheid van Petrus, die vanuit een verkeerde liefde bezig is. Er is de satan alles aan gelegen om de Heere Jezus bij de ingang van Zijn lijden te laten struikelen zodat de Heere Zijn offer niet zal brengen. Immers, als de Heere Jezus nu doet wat Petrus vraagt: "Dit zal u geenszins geschieden", dan zal er geen loskoping zijn van degenen die de Vader van eeuwigheid aan de Zoon gegeven heeft.

Als de Heere Jezus doet wat Petrus zegt dan zal de Heere Jezus van het kruis afzien en dan zal er nooit een zondaar behouden worden. En de satan heeft dat geweten en de satan heeft zo onder de toelating van God beslag gelegd op het denken van Petrus. En daarom zegt de Heere Jezus tegen Petrus: "Ga weg achter mij, satanas!"

Dan ontmoeten we hier Petrus op zijn kleinst en op zijn zondigst. Enkele uren daarvoor heeft Petrus beleden in volle oprechtheid: "Gij zijt de Christus, de Zoon van de levende God!" En wat zien wij hier nu? Wat in het leven van elke Christen gebeurt, dat naast de hoogten van het geloof, de diepste dalen liggen. Petrus heeft zojuist zijn geloof beleden en nu verzoekt hij de Heere Jezus van Zijn lijden af te zien.

Dat zien we ook nu nog, dat de satan een zekere greep heeft op de wedergeboren mens namelijk door Gods toelating op de oude mens. Dat moet ons, lezers en lezeressen, voorzichtig maken. Want er wordt vaak zo makkelijk gesproken over de zonden van Gods kinderen, het wordt zo vaak vergoelijkt. Maar hier zien we dat de Heere de zonden van Zijn kinderen niet vergoelijkt. En laten wij de zonden van Gods kinderen ook maar niet vergoelijken. Want zonde is zonde. Daarom is Petrus hier met al zijn goede bedoelingen voor de Heere Jezus een aanstoot. Hij zegt tegen Petrus: "Gij zijt mij een aanstoot!" Dat is een duidelijk beeld dat de Heere Jezus hier gebruikt. Immers heel Israël was bezaaid met blokken rots. Die lagen op de akker en de wegen. In het donker kon je je daar gemakkelijk aan stoten. En nu zegt de Heere Jezus tegen Petrus: "Gij zijt Mij zo'n stuk steen!". "Je bent Mij een aanstoot, een valstrik om Mij tot zonde te verlokken om niet vrijwillig te lijden. Want, Petrus, je verzint niet de dingen die Godes zijn, maar die der mensen zijn!" Want Petrus' wil is puur vleselijk en menselijk. En, lezers en lezeressen, laten we maar eerlijk zijn: Zo zijn wij toch ook? Wie begeert nu het lijden? Wie begeert de pijn? Wie wil er nu naar het ziekenhuis? En daarom is wat de satan hier opmerkt een volstrekt menselijk iets!

Wij willen het lijden uit de weg gaan. Wie zou dat niet kunnen begrijpen? Daarom is datgene wat de satan hier opwerpt een volstrekt menselijk iets en Petrus vertolkt het. Hij verstond het lijden van de Heere Jezus niet. Heeft u er oog voor? Heeft u er iets van mogen zien van die weg die de Heere Jezus gegaan is naar Golgotha omdat u zo'n vijand bent van vrije genade? Heeft u al gezien dat Hij die weg gegaan is om een goddeloze vijand vrij te kopen? Alleen als wij daarin mogen blikken: "Hij voor mij, daar ik anders de eeuwige dood had moeten sterven!". Dan krijgen wij een blik in het heiligdom van het lijden van de Heere Jezus en dan wordt dit lijden ons zo dierbaar en noodzakelijk.

Inhoud

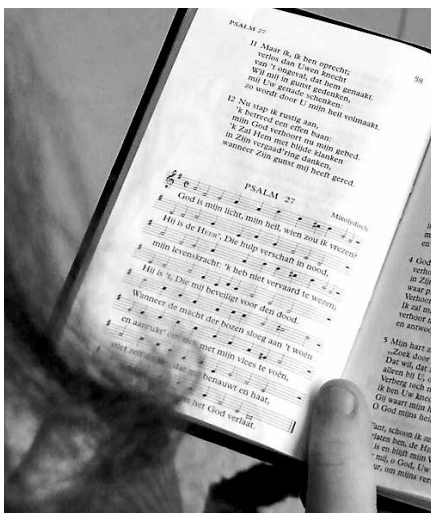
- 1 Het lijden van de Heere Jezus
- 2 Een schoen op Edom
- 3 Stem uit het verleden
- 4 Het huwelijk:
Hulpverlening en preventie
- 5 Even maar...
- 6 Alternatieve
geneeswijzen (14)
- 7 De geschiedenis van
Titus Kloze (1)
- 8 Een vraag...
- 9 Boeknieuws
- 9 Kerknieuws
- 10 Berichten
- 11 Kerkdiensten

Een schoen op Edom

Wat zou het toch betekenen, het werpen van een schoen op Edom? Wie deze vraag stelt bij Psalm 60:10 kan terecht bij een bijbelverklaring. Maar ook kan het interessant zijn om te zien hoe psalmberijmers deze uitdrukking hebben verwoord. Daarvoor is het erg handig dat onlangs een boek is verschenen waarin psalmberijmingen zijn samengebracht.

Ouderling F.N. Snoek van de oud gereformeerde gemeente te Ermelo heeft een boek uitgegeven dat een schat aan informatie bevat. Het betreft een verzameling van vier psalmberijmingen, met daarbij de tekst van de onberijmde psalmen uit de Statenvertaling en de parafrase van Theodorus Beza (1519-1605) van de psalmen. Een parafrase is niet zozeer een verklaring, maar een wat uitgebreidere omschrijving van de tekst in iets andere bewoordingen.

Beza was een groot kenner van de grondtalen van de Bijbel. Hij was een naaste medewerker van Calvijn en heeft veel betekend voor de Academie van Genève. Ook een aantal Nederlandse predikanten is door hem opgeleid. Beza dichtte ook een goede honderd psalmen, die samen met de berijmingen van Marot het eerste complete psalmboek in de Franse taal vormden.



In Nederland verschenen ook verschillende psalmberijmingen.

Nederlandse berijmingen

In Nederland verschenen ook verschillende psalmberijmingen. Zeer geliefd om de inhoud werd de berijming van Petrus Datheen (1531-1588), een Nederlandse weergave van de psalmberijming van Marot en Beza. Ondanks de kritiek op de kreupelrijm die in deze berijming voorkomt, bleef ze lange tijd in gebruik. Nog altijd worden in vier van onze gemeenten de psalmen van Datheen gezongen.

Later kwam er een psalmberijming van Marnix van Sint Aldegonde (1540-1598). Hij berijmde de psalmen helemaal opnieuw vanuit het Hebreeuws, de taal van het Oude Testament. Het dichtelijke niveau van dit werk is hoog. Toch kon de berijming van Marnix die van Datheen niet verdringen. De predikant en dichter Jacobus Revius (1586-1658) ging op zijn beurt aan de slag met Datheen, om het goede erin te behouden en om tegelijkertijd het dichtelijke niveau te verhogen. Hij nam zijn uitgangspunt in Datheen (en dus indirect in Marot en Beza), maar haalde alle kreupelrijm eruit. Maar ook Revius' berijming werd in de kerken niet gebruikt.

Eigen taalgebruik

In zijn lijvige, keurig uitgegeven boek geeft Snoek steeds eerst het korte opschrift boven de psalm uit de Statenvertaling. Daarop volgt het langere overzicht van de psalm van de hand van Beza. Vervolgens komt de bijbeltekst van de psalm in de Statenvertaling, met de parafrase van Beza en vier verschillende berijmingen, Datheen, Marnix, Revius en "1773".

Het aantrekkelijke resultaat is dat we zo in één oogopslag zien hoe verschillende dichters zijn omgegaan met de oorspronkelijke tekst van de psalmen. Een psalm dichten brengt namelijk altijd een stuk uitleg met zich mee. Er moeten woorden worden toegevoegd om tot de dichtvorm te komen. Welke woorden dat zijn, kan afhangen van het verband van de tekst. Maar de dichter kan ook een inhoudelijke keuze maken.

Datzelfde geldt voor het gebruik van bepaalde woorden. Bekend is een ty-

pisch 1773-woord, zoals deugd(zaam). Het komt 28 keer voor in deze berijming, terwijl het in Datheen slechts 8 keer voorkomt. In "1773" treffen we 55 keer de woorden Opperheer, Opperwezen of oppermacht aan, terwijl dit woord in Datheen niet voorkomt. Woorden als glans en glansrijk horen echt bij het taalgebruik van "1773" (30 keer), tegenover slechts 1 keer in Datheen. Anderzijds schrijft Datheen 53 keer over zoet(heid), terwijl het in "1773" bij 6 keer ophoudt. Datheen heeft 16 keer de uitdrukking (on)bezwaard, een uitdrukking die herkenning kan oproepen in een benauwde ziel. De berijming van 1773 heeft het woord slechts 1 keer. Ook woorden als vermaan en eerbaar komen regelmatig voor in Datheen en nauwelijks in "1773".

Voor bij moeilijke Bijbelteksten kan het de moeite waard zijn om verschillende psalmberijmingen naast elkaar te leggen.

Moeilijke psalmen

Voor bij moeilijke Bijbelteksten kan het de moeite waard zijn om verschillende psalmberijmingen naast elkaar te leggen. Elke berijmer heeft zich toch nauwkeurig met de inhoud van de psalm beziggehouden, zodat zijn berijming als een soort verklaring van de psalm te zien is.

Zo'n moeilijke tekst voor de uitleg is Psalm 60:10. Daar lezen we: 'Op Edom zal ik mijn schoen werpen'. Onze kantenaren leggen uit dat dit beeldspraak is voor een overwinning. We kunnen ook zeggen: Edom wordt onder de voet gelopen. Anderen zien het als een teken van verachting dat de schoen naar Edom wordt geworpen. Weer anderen wijzen naar de ceremonie uit Ruth 4 en leggen de tekst zo uit dat Edom als wettig eigendom bij Israël wordt ingelijfd.

Hoe het zij, een dichter moet een keuze maken. Datheen heeft: 'Edom acht ik met zijn volk koen, niet beter dan mijn oude schoen'. Datheen heeft dus gekozen voor het element van de verachting. Revius was het blijkbaar niet helemaal met Datheen eens en heeft ervan gemaakt: 'Op Edom, die nu is zoo coen, wil ik nog werpen mijne schoen'. Marnix heeft mogelijk juist aan Ruth 4 gedacht als hij dicht: 'Op Edom oock tot schimp end'hoen,

wil ick uyt werpen mynen schoen'. De berijming van 1773 heeft duidelijk de uitleg gekozen van het toe-eigenen van Edom als wettig bezit van Israël: 'Ik werp op Edom mijne schoe; en eigen hem ten knecht mij toe'.

Vrijmoedig eisen

Ook bij versregels die vragen oproepen, kan het goed zijn om andere berijmingen ernaast te leggen. De laatste regel van Psalm 33:11 in de berijming van 1773 luidt: 'Weer steeds alle smart'. Het is wel gebeurd dat de predikant de gemeente vroeg om te zingen: 'Heilig alle smart'. Op zichzelf kan dat, want de zin is een toevoeging die we in de onberijmde psalm niet aantreffen. En ook niet bij andere berijmingen. Datheen heeft: 'Want wij op U rusten, en hopen met lusten, in der eeuwigheid'. En Revius: 'Want in angst en smerte, ons verslagen harte, Uwen troost verbeid'.

We moeten ook voorzichtig zijn om de geloofsleer op te bouwen op grond van psalmregels. Want dan kan het gebeuren dat we niet op de Bijbeltekst zelf bouwen maar op een toevoeging van een dichter. Verschillende malen zijn vragen gesteld over het zo bekende kinderversje uit Psalm 81:12: 'Eist van Mij vrijmoedig'. Maar we hebben toch niet iets van de Heere eisen? We hebben toch geen rechten? De Heere eist juist gehoorzaamheid van ons!

Het woord eisen komt dan ook in geen andere berijming voor. Maar alle berijmingen van Psalm 81:12 laten wel de aansporing doorklinken om vrijmoedig met alle noden en behoeften tot de Heere te komen. Hij is de Heere Die verhoring schenkt op het gebed. Maar inderdaad is het gebed geen eisen, maar een ootmoedig vragen. Laten we het daarom maar gewoon met onze kinderen (blijven) zingen. Marnix heeft dit mooi verwoord: 'Doe op dynen mont, Wacht Myner ghenaden: Ick sal dy terstont, met allerley goet, in groot overvloed, ten vollen versaden'. Zalig wie dit mag beleven!

N.a.v. "Samen gezien, of de vergelijking van de onberijmde Psalmen in de Statenvertaling en de parafrazen van Theodorus Beza met de psalmberijmingen van Petrus Datheen, Marnix van St. Aldegonde, Jacobus Revius, Statenberijming van 1773", door F.N. Snoek; uitg. Snoek, Ermelo, 2013; ISBN 978 94 91272 18 8; 630 pag.; € 76,-.

Middelburg,

ds. J.M.D. de Heer



Ebenezer Erskine
1680-1754

Licht maakt de duisternis openbaar

Het licht van de evangelielamp laat een mens zien, dat alle wegen van het heil en de wijzen van zalig maken - die hij zichzelf heeft voorgesteld terwijl hij in de natuurstaat is - niets anders zijn dan enkel bedrog. De mens beeldde zich in, dat hij zalig kon worden door de algemene barmhartigheid van God, door werken van de wet, door een belijdenis van godsdienst, of het een of andere goed. Maar zodra het licht van deze lamp in zijn ziel komt, dan ziet hij, dat het tevergeefs is naar die heuvelen en bergen op te zien. En dat hij, zolang hij blijft waar hij is, of geweest is, slechts wandelt in de vlam van zijn eigen vuur en in de spranken die hijzelf heeft ontstoken, en dat hij tenslotte in smart zal neerliggen. Daarom werpt hij al die bedekkingen van spinnenwebben weg, en rekent die schade om Christus' wil. Ik vraag u: Wat dunkt u van Gods Gezalfde? Want de Evangelielamp is toegericht om de heerlijkheid van Gods Gezalfde te ontdekken.

Wat dunkt u van Zijn Persoon, van Zijn gerechtigheid, volheid, heerlijkheid, zaligheid, liefde en genade? Ik ben er zeker van, dat de heerlijkheid van Zijn Persoon en overdenking van Hem uw ziel tot een eeuwige verlegenheid hebben gebracht. Zodat u niet weet wat u zult zeggen of denken, maar dat u verslonden bent in een stille verwondering over Hem en met de Kerk uitroept: 'Wie is Deze, Die van Edom komt met besprenkelde klederen van Bozra? Deze, Die versierd is in Zijn gewaad? Die voorttrekt in Zijn grote kracht? Waarom zijt Gij rood aan Uw gewaad, en Uw klederen als van een, die in de wijnpers treedt?'

Indien de heerlijkheid van Gods Gezalfde u ooit ontdekt werd in het licht van deze lamp, dan is uw hart in liefde tot Hem, en met ijver voor Zijn eer, ontstoken geworden; zodat u niet weet hoe u uw achting voor Hem en uw verlangen naar Hem zult uitdrukken. Dan is het: O! Wie heb ik nevens U in de hemel, nevens U lust mij ook niets op de aarde! Vele wateren zouden deze liefde niet kunnen uitblussen, ja de rivieren zouden die niet verdrinken. Weliswaar, werpen de duivel, de wereld en een verdorven hart gedurig water op dit vuur, maar waar het echt is, daar vlamt het altijd weer op. De vlam verheft zich en breekt door alle tegenstand heen en zendt haar vonken hemelwaarts.

Ebenezer Erskine

Het huwelijk: Hulpverlening en preventie



Het huwelijk is een instelling van God. Het wordt wel één van de paradijsbloemen genoemd die de Heere na de zondeval heeft overgelaten. In het huwelijksformulier wordt zo kernachtig onder woorden gebracht dat het huwelijk eerbaar is en Gode behaagt. Hij wil de getrouwen zegenen en hen Zijn hulp en Zijn bijstand altijd bewijzen. De praktijk van veel huwelijken laat zien wat een bijzondere zegen en wat een grote vreugde het is om getrouwd te zijn. Om elkaar bij te staan in alle dingen van het tijdelijke en eeuwige leven. Om samen kinderen te mogen ontvangen en op te voeden. Om samen te dienen in de gemeente. Om samen de Heere te zoeken.

Gebroken werkelijkheid

Tegelijk wordt er juist op dit terrein ook zo ontzettend veel geleden. De hulpverleners van De Vluchtheuvel worden daar dagelijks mee geconfronteerd. Ruim een derde van de hulpvragen die bij De Vluchtheuvel binnenkomt, gaat over huwelijksproblemen. Wat kunnen onbegrip en

verschillen leiden tot ruzie, huiselijk geweld of juist tot een 'koude oorlog' waarbij de sfeer in huis te snijden is. Wat een verdriet als één van beiden overspel pleegt. Te midden van deze werkelijkheid doet De Vluchtheuvel haar werk. Soms mag daarbij gezien worden dat gebroken huwelijken genezen. Dat wantrouwen plaatsmaakt voor nieuw vertrouwen. Dat verwijdering wordt overbrugd, dat boosheid en angst plaatsmaken voor liefde. Het komt echter ook voor dat het niet lukt om in de hulpverlening constructief te werken aan huwelijksproblemen. Soms moeten hulpverleners machteloos toezien hoe een echtpaar na een lang hulpverleningstraject alsnog 'uit elkaar gaat' zoals dat verzachtend wordt genoemd.

Christelijke hulp

De verleiding is groot om daarom vooral te zuchten over alle problemen op dit gebied. Er is ook veel nood! Er is echter ook een andere kant. Een echtpaar dat besluit om hulp te zoeken, toont daarmee ook moed. Want er is moed voor nodig om te werken



In alle vraagstukken die zich voordoen mag bij het licht van Gods Woord gezocht worden naar de weg die de Heere wijst.

aan huwelijksproblemen. De Vluchtheuvel biedt daarbij hulp, christelijke hulp. In alle vraagstukken die zich voordoen mag bij het licht van Gods Woord gezocht worden naar de weg die de Heere wijst. Begeleiding bij huwelijksproblemen is werk dat in afhankelijkheid van Hem gedaan mag worden, Die gezegd heeft: "Zonder Mij kunt gij niets doen."

Preventie

De laatste jaren is er echter meer aandacht gekomen voor preventie, ook op dit terrein. Al jaren bieden de Cursus Godsdienst Onderwijs (CGO) en De Vluchtheuvel gezamenlijk huwelijksvoorbereiding aan. Aan kerkenraden wordt het aanbod gedaan om in gemeenten een serie van vijf voorbereidingsavonden te verzorgen. In de huwelijksvoorbereiding die De Vluchtheuvel en CGO in samenwerking met de kerkenraad aanbieden, komen de volgende zaken aan de orde:

- 1. Het huwelijk in Bijbels licht:** aan de hand van Gods Woord en het huwelijksformulier staan de deelnemers stil bij de betekenis van het huwelijk, zoals de Heere dat in de Bijbel beschreven heeft. Het eerste huwelijk, tussen Adam en Eva, is door God gesloten: "Daarom zal de man zijn vader en zijn moeder verlaten, en zijn vrouw aanheven; en zij zullen tot een vlees zijn." (Genesis 2:24) Dat is de kerntekst als het gaat om de instelling van het huwelijk. Het huwelijk is niet gebaseerd op door mensen bedachte rituelen, maar is een instelling van God. Het ja-woord aan elkaar op de huwelijksdag is een verbond voor het leven.
- 2. Communicatie en verschillen tussen man en vrouw:** communicatie heeft te maken met vragen als: "Hoe laat je de ander merken dat je echt geïnteresseerd bent? Hoe waardeer je de ander en vertel je dit ook? Hoe praat je iets uit? Hoe ga je om met meningsverschillen? Hoe maak je het weer goed met elkaar? Mag je ook kritiek leveren op elkaar en hoe je doe je dat dan?" Goed communiceren moet je leren. Op tijd! Niet pas in je huwelijk. Dan ben je wel erg laat en moet je vaak een hele inhaalslag maken. De deelnemers staan stil bij de grondregels van communicatie en leren de praktische handvatten.
- 3. Je rugzak:** op deze avond wordt

stilgestaan bij de 'bagage' die ieder meeneemt vanuit het gezin van herkomst. Het is verrassend om de herkenningspunten te zien die dit bij elkaar geeft, als dit thema besproken wordt. Daarbij kunnen pijnlijke dingen naar voren komen, maar het is niet verstandig om zo'n rugzak onuitgepakt mee te zeulen. Het is zo goed om van elkaar te weten wat je vanuit huis hebt meegenomen. Vervolgens kun je jezelf en elkaar de vraag stellen hoe je daarmee om wilt gaan in de toekomst.

4. **Seksualiteit en gezinsvorming:** seksualiteit is een intiem en teer onderwerp. Het is belangrijk om elkaars gedachten- en gevoelswereld op dit terrein te leren kennen, zodat je goed om kunt gaan met deze gave van God. Weet je van elkaar hoe je seksualiteit be-

leeft? Komen jullie verlangens overeen of niet? Mag je dat ook uitspreken tegen elkaar? Misschien zijn er wel dingen die je moeilijk kunt begrijpen van de ander. Sowieso beleven mannen en vrouwen seksualiteit op een andere manier. En wat is nou eigenlijk het doel van seksualiteit? Ook het thema gezinsvorming komt hierbij ter sprake.

5. **Huisgodsdienst:** het belang van de plaats van Gods Woord in ons gezin is uitermate groot. Zeker in deze tijd. Het is belangrijk en nodig om daar vroeg mee te beginnen. Niet iedereen is gewend daar open over te spreken. Maar dat mag geen reden zijn om het niet te doen! Wat betekent het concreet om ook binnen het huwelijk eerst het Koninkrijk van God te zoeken? Deelnemers leren

elkaar te laten delen in hun twijfels, verlangens, vreugde en verdriet op dit terrein. Verder wordt stilgestaan bij de wijze waarop inhoud wordt gegeven aan de huisgodsdienst.

Kerkenraden die vragen hebben over het aanbod huwelijkstoerusting en/of bijeenkomsten willen organiseren, kunnen contact opnemen met De Vluchtheuvel, telefoon 0113-213098 of e-mail info@stichtingdevluchtheuvel.nl. Ook voor andere vragen met betrekking tot huwelijksproblemen en pastoraat kan via de website www.stichtingdevluchtheuvel.nl een belafpraak worden gemaakt.

H. van Groningen,
Stichting De Vluchtheuvel
J.H. Mauritz,
Cursus Godsdienst Onderwijs



Als een kind

Het onderstaande las ik in een boekje uit 1965 en wil u dit niet onthouden.

In de operatiezaal was alles in gereedheid gebracht. De dokters in het wit en de verpleegsters op hun qui-vive. Allen met het steriele gaas voor de mond. De lamp in het midden gaf een fel en onbarmhartig licht. Geen wonder dat de kleine Wim een beetje schrok toen hij binnengereden werd. Hij keek met angstige ogen rond naar al dat licht en die witte verschijningen. Hij was ook nog maar zeven jaar en zo helemaal alleen; want vader en moeder mochten niet mee, dat had hij al begrepen. Maar hij was een vrijmoedig ventje en vroeg aan dr. Andersen:

Wat gaat u met mij doen?

We gaan die pijn uit je buikje eens even wegnemen, zei dr. A. vriendelijk.

Maar ik heb nou helemaal geen pijn.

Nee, maar als we er niets aan doen komt de pijn morgen weer terug en dan word je erg ziek.

Dit scheen hem tot nadenken te brengen. Zijn smalle gezichtje stond strak en de ogen keken gespannen naar de grote man boven hem.

Hoe gaat u die pijn wegnemen, dokter?

Je gaat gewoon slapen, Wim, en als je wakker wordt, is alles gebeurd en dan ben jij gauw weer beter.

Wim was niet helemaal gerustgesteld.

Ik heb nog helemaal geen slaap.

Dat komt wel; ik ga je in slaap maken, hoor, je voelt er niets van.

Inmiddels was het vreemd rustig geworden in de operatiezaal. Alles was klaar en ieder stond in afwachting.

Ga ik werkelijk slapen, dokter?

Ja Wim, werkelijk

Maar dan moet ik eerst bidden, zei Wim.

Voor iemand er op bedacht kon zijn gleed hij op de grond; hij knielde en legde zijn handjes gevouwen op de brancard. Het werd doodstil in de zaal. De arts, zijn

Even maar...



assistenten, het verplegend personeel, niemand bewoog zich. Allen keken naar dat kleine figuurtje in het midden. En toen klonk een kinderstem helder en zuiver:

Ik ga slapen, ik ben moe.

'k Sluit mijn beide oogjes toe.

Heere, houd ook deze nacht, over mij getrouw de wacht.

't Boze dat ik heb gedaan.

Zie het Heere, toch niet aan.

Schoon mijn zonden vele zijn.

Maak om Jezus 'wil mij rein.

Amen!

De arts beleed later: 'Dit liet me niet meer los. Want ik voelde; dit kind heeft gelijk en ik heb ongelijk'. Jaren had hij niet meer geknield voor zijn bed. Die avond deed hij het weer voor het eerst. En precies hetzelfde gevraagd als dat jongetje: 'schoon mijn zonden vele zijn, maak om Jezus' wil mij rein. Amen'. Het werd de aanleiding voor de chirurg om na vele jaren weer naar de kerk te gaan... Hoe is het ook al weer? 'Indien gij niet wordt als een kind...'

v. A.

Alternatieve geneeswijzen

Positieve ervaring met de alternatieve geneeskunde

'We moeten bepaalde bijkomende gedachten die uit de oosterse godsdiensten komen gewoon eens wegdenken en de positieve er uit proberen te halen. Anders gaan we krampachtig doen en zien we overal leeuwen en beren. Je zou het kind zomaar met het badwater weggoien.'

In meerdere reacties werd geschreven over probate middelen uit de fytotherapie en homeopathie. Een van de schrijvers verwoordde het als volgt: 'Niet omdat ik denk dat u er wat aan heeft, maar omdat ik er resultaten van heb gezien en beleefd'.

Opvallend was dat niemand ons schreef over hetzelfde middel. Het betreft dus allemaal persoonlijke bevindingen. Het voert daarom te ver om hier afzonderlijk op in te gaan. Het is ook niet overtuigend genoeg om aan anderen door te geven dat het werkzame middelen betreft. Jammer genoeg ontbreekt het bij deze middelen aan onderzoeken. Dit zouden wij overigens wel toejuichen. Om in de beeldspraak van bovengenoemd citaat te blijven: Dan laten we voorzichtig het water uit het bad lopen om te ontdekken of we met een kind of met een pop te maken hebben.



De Heere heeft ons in de schepping veel gegeven waarvan we dankbaar gebruik mogen maken.

Door zomaar het gedachtengoed van de oosterse godsdiensten weg te denken, begeven we ons op glad ijs. Het was juist onze bedoeling de meest gebruikte alternatieve geneeswijzen in het juiste kader te zetten. Dit kunnen en mogen we niet zomaar wegdenken. De leeuwen en beren kunnen weleens te maken hebben met het rijk van de satan, net als in het bijbelboek Daniël. Daar moeten we voor beducht zijn. Dit bijbels principe moet ons juist voorzichtig maken.

Alternatieve geneeskunde en gebruik van de schepping

'De 60 tot 80.000 medicijnvergiftigingen per jaar liegen er niet om. Om dan even bij homeopathie te blijven, daarbij komt dit probleem niet voor.'

'Gelukkig zijn er nog natuurgeneeskundige artsen en homeopaten die de middelen willen gebruiken die de Heere ons gegeven heeft.'

'Naar aanleiding van dit moeilijke onderwerp, is het toch ook zo dat wij biologisch geschapen zijn en niet chemisch. Daar moet ook de wetenschap vanuit gaan.'

Diverse lezers maakten ons erop attent dat de natuurlijke geneeskunde veel dichterbij de schepping staat dan de farmaceutische industrie. Iemand verwoordde het in een mail als volgt: 'Als u dan zo Bijbelvast bent, heeft u zich dan weleens afgevraagd hoe het ging in de tijd van bijvoorbeeld Lukas? Ik denk niet dat hij gebruik maakte van chemische medicatie, de natuur zo verbasterde of namaakte dat er van de oorspronkelijke schepping weinig over bleef'.

Een andere reactie luidde: 'Ik geloof vast dat God ons in Zijn schepping alles gegeven heeft wat nodig is, ook voor alle ziekten. Staat dan niet juist de natuurlijke geneeskunde veel dichterbij de schepping dan de farmaceutische industrie waar het voornamelijk om geld draait?'

We proeven in deze reacties de gedachte dat alles wat uit de natuur komt sowieso het beste is. We kunnen hierin enigszins meekomen, maar ook weer niet helemaal. De meeste lezers wonen liever in een mooie en

goed geïsoleerde woning met een centrale verwarming dan in een gras hutje met een kolenvuurtje. En vervoer in een auto is aangenamer dan op een paard. De voorbeelden zijn met zeer vele uit te breiden. De ontwikkelingen hebben niet stilgestaan. En ook niet in de medische wetenschap. Het is juist een voorrecht dat de geneeskunde niet is blijven steken in wat bekend was in de tijd van 'dokter Lukas'. Daarom past ons wel een stuk nuchterheid. Laat u niet teveel meevoeren door het 'terug naar de natuur-sentiment'.

De Heere heeft ons in de schepping veel gegeven waarvan we dankbaar gebruik mogen maken. We lezen het ook duidelijk in Psalm 104:14: 'Hij doet het gras uitspruiten voor de beesten, en het kruid tot dienst des mensen...' Als we deze tekst willen gebruiken als een richtlijn voor onze leefgewoonten, dan gaan de gedachten allereerst naar het eten van groente en fruit. En bij medicijngebruik denken we in onze tijd automatisch eerst aan de fytotherapie (= kruideneeskunde). Hierover hebben we ook in positieve zin geschreven in het achtste artikel.

Toch komen óók veel reguliere geneesmiddelen uit de natuur. Malaria wordt behandeld met kinine dat uit de bast van de kinaboom komt. Hart-ritmestoornissen worden behandeld met digoxine dat uit vingerhoedskruid komt. De veel voorgeschreven aspirine komt uit wilgenbast. Ongeveer veertig procent van de reguliere medicijnen zijn synthetische varianten van kruiden en planten.

In een van de vorige artikelen schreven we iets over de bijwerkingen van de reguliere medicijnen. De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat we ook onder ogen moeten zien dat kruiden niet allemaal ongevaarlijk zijn. De gedachte van veel lezers dat natuurlijke geneesmiddelen onschadelijk zijn, berust op een misverstand. Vreemd eigenlijk, want iedereen weet dat veel planten giftig zijn.

Zo bevat zeewier veel jodium en dat kan gevaarlijk zijn voor schildklierpatiënten. Sint Janskruid kan de werking van een aantal synthetische geneesmiddelen beïnvloeden en zelfs de werking van chemokuren afremmen. Kava kava kan in hoge dosering leverbeschadiging veroorzaken. Supplementen met fyto-oestrogenen remmen de hormonale therapie bij patiënten met borstkanker. Fytotherapeutische middelen lijken milder te werken dan gewone geneesmiddelen,

maar we moeten er wel als 'gewone geneesmiddelen' mee omgaan.

Ook hier moeten we alert zijn op bijwerkingen, interactie, gewenning en afhankelijkheid. Blijf dus voorzichtig met zelfmedicatie. 'Natuurlijk' staat namelijk niet altijd garant voor 'gezond'.

We sluiten dit artikel af met een mooie reactie van een van de lezers: 'Ik wens u veel wijsheid toe bij het schrijven van de laatste artikelen. Ik hoop dat daarin ook iets door mag schemeren van de wonder en van Gods schepping, en onze verantwoordelijkheid

in het omgaan daarmee. Maar ook dat de uiteindelijke conclusie van deze artikelen mag zijn - en daarin zijn we het vast met elkaar eens - dat welke middelen we ook kiezen, natuurlijke of meer conventionele, ons uiteindelijk niets kunnen baten zonder de zegen van de grote Heelmeester'. Hier zijn we het inderdaad van ganser harte mee eens!

(wordt vervolgd)

H.J. Agteresch, Capelle aan den IJssel
J.H. Baan, Rijssen

TER VERDUIDELIJKING

De afgebeelde jongeren op de foto bij het artikel '12 regels om kinderen op te voeden tot misdadigers' van ds. C. Sonneveld in De Saambinder nr. 23 van 6 maart jl. hebben geen inhoudelijke relatie met het artikel.

TER INFORMATIE

Het in De Saambinder van 13 maart jl. geplaatste gedicht "Te druk" is van Hanneke Schoonebeek en staat in haar gedichtenbundel "Open jij mijn ogen".

1

De geschiedenis van Titus Klose

Op 10 Juni 1833 stierf de bekende zendeling Titus Klose. De bijzonderheden over zijn bekering staan in zijn levensbeschrijving opgetekend.

Hoewel Klose een kind was van vrome ouders, verkeerde hij toch al in zijn jeugd op de paden der zonde. Zijn ouders hadden hem op een kostschool gedaan, waar de vreze des Heeren niet woonde.

Toen Klose volwassen was, was hij volleerd in het kwade. Hij stond niet in de achterste, maar in de voorste gelederen van het leger des satans. Niet alleen diende hij God niet, maar hij kon het ook niet dulden dat anderen het deden. Titus Klose was in Engeland een vervolger van de kinderen Gods.

Zijn grootste liefhebberij was de bijeenkomsten van de vromen uiteen te jagen en de openbare godsdienst-oefeningen in de kerk te verstoren. Klose was berucht en werd gevreesd. Zijn naam was in de verre omtrek tot een spreekwoord geworden.

Op zekere dag maakte hij met enigen van zijn makkers een pleziertochtje op zee. Aan drank en kaarten ontbrak het niet. Aan boord was het een leven alsof de duivel met al zijn trawanten er aanwezig waren. Terwijl dit boze gezelschap druk aan het lachen, spelen, zingen en vloeken was, stak er echter een geweldige storm op. Boven hun hoofd brak een vreselijk

onweer los, zodat het ranke vaartuig in de afgrond dreigde weg te zinken. Velen van de aanwezigen, die net nog de Naam des Heeren gehoord en gelasterd hadden, vielen als Jona's scheepslieden op hun knieën om het lot van hun zielen voor de troon der genade te bepleiten.

Te midden van dit ontzettende tafereel stond Klose op, met een honende glimlach op zijn gelaat: 'Kom, Jack!' riep hij, een van zijn verschrikte vrienden bij de arm vattend, 'schaamt gij u niet? Wilt gij vroom gaan worden om een paar regendruppels en een schot uit de hemelse kanonnen? Hier, neem een hartversterking uit deze fles en ga mee naar de kajuit, daar zullen wij nog een kaartje slaan. Ik speel een spel met u, om de hemel of de hel!' Verschrikkelijke taal, waarvan de dichter zegt: 'Hun mond tast zelfs de Hemel aan'.

Verbaasd hoorde de aangesprokene de lichtzinnige taal te midden van de

ontzaglijke tekenen van Gods majesteit. Maar, of hij zich nu werkelijk voor Klose schaamde, of dat hij halfdronken was, hij liet zich overhalen. In de kajuit zetten beiden zich aan het kaartspelen.

'Ik zeg het u, Jack', riep Klose, terwijl hij de kaarten schudde en zijn stem verhief om het geraas van de storm te overschreeuwen: 'Zo waar als mijn ziel des duivels is, ik zeg u, als wij hier heelhuids afkomen, dat ik aanstaande zondag de predikant van Stamfoxe een storm zal aanblazen, waarbij deze storm nog maar een ademtocht is. Kom, speel op, gij zijt aan de beurt!'

'Bij alle boze geesten, Titus', antwoordde de ander, de kaarten neerleggende, 'zowaar als wij met dit schip regelrecht in de kaken des doods zeilen, gij maakt het mij toch te erg. Ik dacht dat ik al wat mans was, maar in u is de duivel zelf gevaren. Ik kaart niet meer, wat gij ook zult zeggen, 't is nu geen tijd van kaartspelen'.

Na enige uren bedaarde de storm en het boze gezelschap kwam behouden aan wal. 'Nu, vrienden', riep Klose, terwijl ze van elkaar afscheid namen, 'komende zondagmorgen allen te paard voor mijn deur, en dan naar Stamfoxe! Daar zullen wij in de kerk die vrome boel eens uit elkaar jagen!'

(wordt vervolgd)

Zijn grootste liefhebberij was de bijeenkomsten van de vromen uiteen te jagen en de openbare godsdienst-oefeningen in de kerk te verstoren.

Een vraag...



Uit Randburg (Zuid-Afrika) bereikte ons een vraag over de vijfde trap van Christus' vernedering: nedergedaald ter helle. Waarom wordt deze trap van Christus' vernedering pas genoemd na Zijn dood? Is het dan toch waar dat Christus na Zijn sterven in de hel geweest is om daar Zijn overwinning bekend te maken?

Nee, zo mogen wij het niet verstaan. Ook de nederdaling ter hel behoort bij de trappen van Christus' vernedering. En in Zijn vernedering was Christus voor Zijn Kerk de Schuldenaar aan het recht Gods om zo voor hen te betalen en alles te doen wat nodig was om Gods recht te vervullen en de zaligheid voor Zijn volk aan te brengen.

Maar waarom wordt deze trap van Christus' vernedering dan als laatste genoemd? Omdat deze trap wijst op het diepste van Zijn lijden. Niet alleen de tijdsvolgorde komt aan de orde bij de Twaalf Artikelen, waarin de vijf trappen van Christus' vernedering worden genoemd. Het gaat dan over Zijn nederige geboorte, Zijn lijden, sterven en begrafenis. De artikelen sluiten echter af met de diepste of zwaarste trap van Zijn vernedering, namelijk Zijn nederdaling ter hel. Deze vond echter plaats vóór Christus' sterven.

Meestal wijzen we bij deze trap op het diepe zielenlijden van Christus in de hof van Gethsémané, waar Zijn zweet werd als grote druppelen bloeds. Maar ook op diepte van Zijn lijden aan het kruis als Hij van Zijn Vader naar Zijn menselijke natuur verlaten is en uitroept: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?'

Wat houdt deze trap eigenlijk in? Zondag 16 wijst in antwoord 44 op Christus' onuitsprekelijke benauwdheid, smarten, verschrikking en helse kwelling. We kunnen er maar van stamelen wat dat inhoudt. Het gaat over het dragen van Gods ondeelbare toorn die rust op de zonde van het ganse menselijke geslacht, die Christus doordragen en weggedragen heeft voor Zijn volk. Christus droeg de smart en helse kwellingen die de verdoemden tot in eeuwigheid moeten dragen.

Het gaat over de zware strijd die Christus streed met de satan, die Hem daarvoor de verzenen vermorzeld heeft. Niet dat Christus de strijd nauwelijks heeft overwonnen. Nee, Hij heeft als de Leeuw uit Juda's stam met een grote (krachtige) stem uitgeroepen: 'Het is volbracht'. Heeft satan de verzenen (hielen) van Christus vermorzeld, Christus heeft satan de kop vermorzeld.

Het vermorzelen van Christus' hielen wijst wel op de zwaarte van Zijn lijden in het wegdragen van Gods toorn. Weet, onbekeerde medereiziger, dat die toorn Gods eeuwig zal branden op uw ziel in de hel. Vliedt dan toch de toekomstige toorn, nu het nog genadigt is.

Christus' nederdaling ter hel bevat

echter een onuitsprekelijke troost voor Gods Kerk. Zij mogen in hun hoogste aanvechtingen, als de Heere het geloof oefent, troost ontvangen uit deze trap van Zijn vernedering. Als satan hen benauwt en met vuisten slaat. Als de aanvechtingen veel zijn, soms tijdens de heiligste verrichtingen, in het gebed, of in het naderen aan het Heilig Avondmaal. Wanneer de kracht van de boezemzonde gevoeld wordt. Ja, iets van Gods toorn wordt ingeleefd als Gods recht op de ziel drukt. Dan mogen zij vanwege de vrucht van deze trap van Christus' vernedering ontvangen: 'Al de grote waterstromen, zijn Heer' over mij gegaan, En mij over 't hoofd gekomen; Maar Gij hebt mij bijgestaan.' En straks bij het sterven, de laatste benauwdheid en verschrikking, zullen zij niet neerdalen in de hel, maar om Jezus' wil worden opgenomen in heerlijkheid.

Lezer, de vraag is beantwoord. Maar er blijft een andere vraag over: bent u op reis naar de hel, of naar de heerlijkheid? Een derde weg is er niet!

Scherpenzeel, ds. A. Verschuure

BOEKENNIEUWS



**Dagboek 'Ken je Bijbel',
D.J. Vogelaar, Om Sions wil,
ISBN 9789491586248, 405 blz, € 13,50**

Het dagboek dat wij nu bespreken heeft veel te bieden. De titel 'Ken je Bijbel' is veelzeggend. Dit jongerendagboek is in het bijzonder geschikt voor leeftijd van 13-15 jaar. Dit wil overigens niet zeggen dat jongeren buiten deze leeftijdsgroep niets aan dit dagboek hebben. Het is geschikt voor alle jongeren!

Allerlei Bijbelse geschiedenissen komen aan de orde, bekende en onbekende. Dit is direct de kracht van het dagboek: verschillende actuele thema's worden belicht vanuit het Woord van God. In de inleiding geeft de schrijver in drie punten weer wat het doel van dit boek is. 'Je zult in dit dagboek dan ook vooral geschiedenissen' aantreffen. Daarnaast vond ik het

beslist nodig in dit dagboekje elke dag een moment van *bezinning* aan te reiken. *Schriftuurlijk-bevindelijk*: hiermee is een derde uitgangspunt van dit dagboek gegeven. Ook dit laatste is voor jonge mensen belangrijk. Er is veel 'geloof' dat niet overeenkomt met de Schrift.

Naast dit onderwijs komen enkele thema's van de geloofsleer aan de orde. Zo vinden wij een aantal stukjes over de roeping en wedergeboorte. 'In de wedergeboorte is de zondaar echter passief: je hoeft er niets voor te doen, je kunt er ook niets aan doen, het wordt je geschonken. Dus met de armen over elkaar maar afwachten? Nee, met gevouwen handen juist alles van de Heere verwachten: biddend of de Heere dat wonder in jouw leven wil werken. Hij ontfermt Zich op het gebed!'

Op een waardevolle manier worden ver-

schillende thema's verwoord. Een groot gedeelte van dit dagboek loopt parallel aan de leerstof van het (reformatorisch) voortgezet onderwijs. Het is daarom goed te gebruiken naast de godsdienstmethode op school.

De heer D.J. Vogelaar is ouderling van de Gereformeerde Gemeente te Krimpen aan den IJssel en godsdienstleraar.

Hij weet vaak de jonge mensen te raken. Sommige regels zijn wat lang voor onze jongeren. Dit doet echter niets af aan de waarde van dit dagboek. Ds. P. Mulder heeft een 'Woord vooraf' geschreven. Lees dit dagboek, de Heere moge het gebruiken!

Poortegaal,

ds. C. Neele

opgenomen nadat zij getroffen was door een beroerte.

De brief van het Dep. Emerituskas waarin aandacht gevraagd wordt voor de positie van de emeritus predikanten en predikantsweduwen wordt besproken. Binnen de classis is hiervoor aandacht. Zij nemen deel aan de jaarlijkse informele bijeenkomst van de predikanten en hun echtgenoten. Ook worden zij in het gebed opgedragen.

De locatiemanager van het zorgcentrum Beth-San vraagt om voldoende ambtsdragers uit de classis om alle dagsluitingen te kunnen verzorgen. Het is soms moeilijk om het rooster compleet te hebben. Cedrah stelt voor om ook de diaconen aan de dagsluitingen te laten deelnemen. Vanuit de vergadering wordt voorgesteld de pastoraal werker hierbij eveneens te betrekken. Ook leeft de gedachte het aantal keren per week te verminderen of het personeel van Beth-San hierin een aandeel te laten hebben. De scriba krijgt opdracht met de locatiemanager te spreken over de suggesties die gedaan zijn.

Op voorstel van de directeur van de CGO wordt besloten om de avond over "Pastoraat bij seksuele afwijking/homoseksualiteit" op 27 mei 2014, waarin ds. L. Terlouw zal spreken, open te stellen voor alle ambtsdragers van de classis.

De gemeente van Stolwijk vraagt toestemming om de gemeenten te mogen benaderen om financiële hulp in de financieringskosten die verbonden zijn aan de uitbreiding van het kerkgebouw en bijhorende zalen. Deze toestemming wordt verleend.

Naar de Particuliere Synode Noord-West op 8 mei 2014 worden afgevaardigd: ds. G. Clements, ds. W. Harinck, ds. G. Hoogerland en ds. G.W.S. Mulder, en de ouderlingen J. Bloemendaal, A.G. Bregman, G.H. Verweij en G.M. van Winkelen.

Zoetermeer is roepende kerk. De vergadering is op 5 juli 2014, indien een kandidaat het beroep naar een van de classisgemeenten mag aannemen, of op 3 oktober 2014 voor de reguliere vergadering.

Ouderling G.P. van Nieuw Amerongen van de gemeente van Stolwijk sluit de vergadering op de gebruikelijke wijze af.
J. Bloemendaal, scriba

■ MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2013

Pag. 272, **gemeente MOERKAPELLE**.
Scriba is nu: W. van Dam,
Prins Clausplantsoen 11,
2751 XP Moerkapelle, tel. (079)-5932602,
e-mail: wvdam@solcon.nl

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

Te Barneveld-Zuid:

ds. C. Hogchem te Genemuiden;

Te Rock Valley (VS):

ds. G.J.N. Moens te Meliskerke;

Te Rotterdam-IJsselmonde:

ds. A. Schot te Nunspeet;

Te Sioux-Center (VS):

ds. C. Vogelaar te Grand Rapids (VS);

Te Veen:

ds. A. Verschuure te Scherpenzeel (Gld);

Te Wageningen:

ds. S. Maljaars te Middelharnis;

Te Westkapelle: ds. A. Schot te Nunspeet.

BEDANKT

Voor Aagtekerke:

ds. A. Schreuder te Rijssen-Zuid;

Voor Apeldoorn:

ds. W. Visscher te Amersfoort;

Voor 's-Gravenhage i.c.m. Scheveningen:

ds. G. Clements;

Voor Hoofddorp:

ds. L. Terlouw te Barendrecht;

Voor Nieuwdorp:

ds. A.J. de Waard te Utrecht;

Voor Ouddorp: ds. W. Silfhout te Capelle aan den IJssel-Middelwatering.

■ DOVENDIENST TE LEERDAM

Op **zaterdag 22 maart** hoopt student H. van Zetten voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slecht-horenden. Deze dienst wordt gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente, te Leerdam, Prins Mauritsstraat 22 en begint om 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

■ AANGEPASTE KERKDIENTEN

Borssele

Op **zaterdag 29 maart** wordt er een aangepaste kerkdienst gehouden in de

kerk van de Geref. Gemeente te Borssele. Ds. R.A.M. Visser hoopt te spreken over: Jezus door Petrus verloochend, n.a.v. Lukas 22:54-66. Aanvang 14.30 uur. Iedereen is hartelijk welkom.

Werkendam

Op **zaterdag 29 maart** wordt er een aangepaste kerkdienst gehouden in de kerk van de Geref. Gemeente te Werkendam, Sigmondstraat 47. In deze dienst hoopt ds. J. van Rijswijk voor te gaan. Aanvang: 15.00 uur. Iedereen is hartelijk welkom.

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS GOUDA 7 FEBRUARI 2014 TE ZOETERMEER

Bij toerbeurt opent namens de roepende kerk van Stolwijk ds. W. Harinck de vergadering op de gebruikelijke wijze. Hij memoreert dat op 26 oktober 2013 oud-ouderling C. de Vos is overleden, oud 96 jaar. Hij diende de gemeente van Delft in de jaren 1962 tot 1967.

In de gemeente van Gouda herdacht ouderling G.D. Pas op 7 oktober 2013 dat hij 40 jaar diende; op 17 november 2013 heeft hij afscheid genomen als ouderling. Op 8 oktober herdacht diaken H. de Jong dat hij 12½ jaar de gemeente Gouda mocht dienen.

De tijdelijk preses spreekt een meditatie uit naar aanleiding van 1 Tim. 1 vers 1b. Het moderamen wordt samengesteld uit: preses ds. G. Hoogerland, assessoren ds. G. Clements en ds. G.W.S. Mulder, quaestor oud. G.M. van Winkelen en scriba oud. J. Bloemendaal.

Adviseur: ds. H. Paul. Ds. Driessen laat de vergadering groeten; hij is herstellende van een breuk van enkele ribben. Zijn vrouw is inmiddels voor revalidatie

■ GULDENBILJETTEN VOOR DE ZENDING

Na enkele oproepen in het zendingsblad 'Paulus' om Nederlandse guldenbiljetten te doneren aan Zending Gereformeerde Gemeenten, is er dit jaar voor ruim 2.100 gulden opgestuurd. De waarde van de biljetten wordt omgezet in financiële steun voor het zendingswerk. Een ieder die iets opstuurt: hartelijk dank! Graag wijzen we u op de mogelijkheid om de guldenbiljetten zonder postzegel op te sturen naar ZGG, Antwoordnummer 2176, 3440 VB Woerden.

■ AUTISME THUIS; OVER GEZIN, GELOOF EN KERK

Dinsdag 15 april organiseert Platform 'Autisme in de kerk', waarin o.a. Helpende Handen participeert, een thema-avond over godsdienstige opvoeding van kinderen en jongeren met autisme. Ook wordt de brochure *Autisme thuis; over gezin, geloof en kerk* gepresenteerd. Aansluitend is er een forumbespreking.

In de brochure wordt aan de hand van interviews ingegaan op vragen, worstelingen, maar ook bemoedigingen in de godsdienstige opvoeding van kinderen en jongeren met autisme.

Aanmelding voor deelname **tot 8 april**. Deelnamekosten: € 5,- p.p. (incl. brochure). Locatie: Driestar educatief, Burg. Jammessingel 2, Gouda. Aanvang: 19.30 uur. Meer informatie en aanmelding via: www.sgj.nl/thema-avond-autisme

■ GROEI AANTAL MANNENVERENIGINGEN

Een mannenvereniging wat is dat? Het is een groep mannen uit de kerkelijke gemeente, die regelmatig bij elkaar komen om de Bijbel, de Gereformeerde Belijdenisgeschriften, de kerkgeschiedenis en andere relevante onderwerpen te onderzoeken en samen te bespreken.

Het aantal mannenverenigingen is de laatste jaren stabiel gebleven. De Bond van Mannenverenigingen Gereformeerde Gemeenten streeft echter naar uitbreiding. Men wil gemeenteleden, die een mannenvereniging willen oprichten, daarbij graag helpen.

Omdat ik de eerste voorzitter van deze Bond van Mannenverenigingen geweest ben, wil ik dit initiatief van harte ondersteunen. Er is voor ieder in de kerkelijke gemeente wel een vereniging. Voor man-

nen is dit dikwijls niet zo. De vrouwen zijn daarin heel wat actiever dan de mannen. Zij hebben allerlei nieuwe initiatieven ontplooid. Denk maar aan de steeds meer verschijnende vrouwenochtenden. Bij de vrouwen bestaat dus wel de behoefte om elkaar te ontmoeten en zich te wapenen voor de moeilijke tijd waarin ze hun kinderen moeten opvoeden. Voor mannen is zo iets niet beschikbaar.

Ik zou de mannen willen opwekken er over na te denken om een mannenvereniging op te richten. De vragen van onze tijd vragen om bezinning op de erfenis die ons door voorgaande geslachten is nagelaten. Als mannen worden we toch ook steeds geconfronteerd met allerlei ontwikkelingen op het gebied van moraal, geloof, ethiek en christen-zijn in de huidige maatschappij. Wat is het nodig om hier de wapenrusting aan te doen. De kennis van de Bijbelse leer is daarbij onmisbaar.

Dit alles overziende hoop ik dat er mannen wakker zullen worden en zich zullen afvragen of het misschien ook in hun gemeente mogelijk is een mannen- en of studievereniging op te richten.

ds. C. Harinck

Informatie is te verkrijgen bij: Bond van Mannenverenigingen der Gereformeerde Gemeenten, secr.: M. Bogerd, Boomkor 28, 8322 DG Urk, m.bogerd@urk.nl of: tweede voorzitter J.J. Rietveld, Eddingtonweg 14, 3318 BG Dordrecht, rietveldjj@filternet.nl

■ JAARVERGADERING VERENIGING SAMEN ALLEEN

De vereniging Samen Alleen (voor weduwen en weduwnaars tot 60 jaar) houdt haar jaarvergadering op **zaterdag 29 maart**. Spreker: dhr. C. Roest. Onderwerp: Hoe gaan we om met onze (vaak schaarse) tijd. Plaats: Chr. Ger. Kerk, Bikkerweg 7, Bunschoten. Aanvang: 10.30 uur. Sluiting: 16.00 uur. Opgave voor deelname aan gezamenlijke maaltijd **tot 22 maart**, via: verhoevenduif@hotmail.com

■ ALGEMENE LEDENVERGADERING VGS

De jaarlijkse algemene ledenvergadering van de Vereniging voor Gereformerd Schoolonderwijs (VGS) zal gehouden worden op **zaterdag 5 april** in het Hervormd Centrum, Talmastraat 9 te Hardinxveld-Giessendam. Aanvang: 9.30

uur. Sluiting: ± 12.30 uur.

Spreker: drs. B. Belder, lid van het Europees Parlement voor de SGP, over het thema: "Christelijk onderwijs in Europa, wat is het toekomstperspectief?" Bezinnend slotwoord door ds. J. Schipper, lid van de Raad van Toezicht.

P.W. Moens, bestuurder VGS

■ ZANGDAG IN GOUDA VOOR MENSEN MET BEPERKING

Zangdag (met CD-opname) voor mensen met een beperking op **zaterdag 5 april** in de kerk van de Geref. Gemeente te Gouda, Nieuwe Oostzijde 2b, m.m.v. organist Jan Rozendaal, die het psalmgezang van mensen met beperking begeleidt, mannenkoor Canticum uit Gouda en organist Bert Roest. Ontvangst: 10.00 uur. Aanvang: 11.00 uur. Lunch: 12.30 uur, voor vrijwilligers en begeleiders tegen betaling. Sluiting: 16.00 uur. Voor vragen en opgave voor deelname bij de leiding of via roekeltjes@kliksafe.nl

■ VERKOPINGEN

Benthuizen

Verkoopdag door de vrouwenvereniging Dorcas te Benthuizen op **vrijdag 28 maart** van 14.30-20.00 uur. Locatie: Dorpsstraat 69, aldaar.

Dirksland

Verkoop door de vrouwenvereniging Prisca te Dirksland op **zaterdag 29 maart** van 10.00 -14.00 uur, in de zalen van de kerk van de Geref. Gemeente, Mozartsingel 2, aldaar. De opbrengst is voor de zending.

■ ZANGAVONDEN

Apeldoorn

Oranjezangavond op **vrijdag 25 april, aanvang: 19.30 uur**, in de kerk van de Geref. Gemeente te Apeldoorn, Graaf van Lijndenlaan 9, m.m.v. jong gemengd koor Laudate Deum, het Gelders mannenensemble en enkele instrumentalisten. Collecte t.b.v. de MAF.

Amersfoort

Passie- en Paaszangavond op **zaterdag 5 april, aanvang: 19.30 uur**, in de Elimkerk van de Geref. Gemeente van Amersfoort, Waterdaal 1, m.m.v. gemengd koor Magnalia Dei en mannenensemble Cantare. De collecte is t.b.v. het woon- en dagactieviteitencentrum Bethesda te Den Dolder.

Capelle a/d IJssel

Kinder(samen)zangavond op **zaterdag 29 maart, aanvang: 19.30 uur**, in de Moriakerk te Capelle a/d IJssel, Doormansstraat 12, m.m.v. het kinderkoor de Lofstem uit Berkenwoude en het Seba kinderkoor, organist Huig v.d. Knijff.

Elspeet

Koor - en samenzangavond met bovengestemd op **zaterdag 29 maart**, aanvang: 19.30 uur, in de Hervormde Kerk (Dorpskerk) te Elspeet, Nunspeeterweg 3, m.m.v. kinderkoor De Nachtegaaltjes, gemengd koor Vox Humana, organist Bert Roest, jongerenkoor Elad en organist Wilbert Peters.

Algehele leiding: ds. G. van Manen. Collecte voor de 'Oranjehof'

Kapelle

Jubileumconcert gemengd koor Crescen-

do op **zaterdag 29 maart**, aanvang 19.30 uur, in de Petrakerk te Kapelle, Goesestraatweg 18, m.m.v. zeven Zeeuwse gemengde koren en instrumentalisten. Collecte voor bouwfonds Petrakerk.

Scherpenzeel

Zangavond op **zaterdag 22 maart**, aanvang 19.30 uur, in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente van Scherpenzeel, Renes 121, m.m.v. het koor Opent uwen mond, het gelegenheidskoor en het jeugdkoor Psallite Deo.

Meditatie door: ds. A. Verschuure.

uur ds. A.T. Huijser; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele; Poortvliet 14.30 uur ds. A.A. Brugge; Puttershoek 10.00 en 15.30 uur ds. J.W. Verweij; Rhenen 15.30 uur ds. A. Verschuure; Ridderkerk-Slikkerveer 19.00 uur ds. W. Silfhout; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Rotterdam-Alexanderpolder 15.30 uur ds. H. Paul; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. M. Joosse; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur ds. J. Mijnders en 18.00 uur ds. G. Pater; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 uur ds. M. Golverdingen; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. W. Harinck; Sint Annaland 18.00 uur ds. E. Bakker; Sint Philipsland 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. E. Bakker; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Spijkenisse 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Stad aan 't Haringvliet 15.00 uur ds. S. Maljaars; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. K. Boeder; Tholen 14.30 uur ds. C. Sonneveld; Tricht-Geldermalsen 10.00 ds. P. Mulder en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur stud. H.A. van Zetten; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. M.J. van Gelder; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 19.00 uur ds. G. Clements; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. J.S. van der Net; Waarde 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. D.W. Tuinier; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 10.00 uur ds. J.M. Kleppe en 18.30 uur ds. B. Labee; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westzaan 19.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Wierden 9.30 en 18.00 uur ds. E. Hakvoort; Woerden 10.00 uur ds. H. Paul en 19.00 uur ds. W. Visscher; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zoetermeer 10.00 uur ds. G.W.S. Mulder en 18.30 ds. P. Mulder; Zwijndrecht 9.30 en 15.30 uur ds. G. Pater; Zwolle 19.00 uur ds. A. Schot.

DINSDAG 25 MAART 2014

Aalst 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Berkenwoude 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Brakel 19.30 uur ds. M. Mondria; Dirksland 19.30 uur ds. G. van Manen; Nieuwdorp 19.30 uur ds. H. Hofman; Nisse 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Poederloijen 19.30 uur ds. G. Beens; Uddel 19.30 uur ds. G. Mouw.

WOENSDAG 26 MAART 2014

Aagtekerke 19.30 uur ds. W. Silfhout; Alphen a/d Rijn 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. A. Verschuure; Beekbergen 19.30 uur ds. W. Visscher; Ben-

KERKDIENTEN

ZONDAG 23 MAART 2014

Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 15.00 uur ds. W.J. Karels; Alblaserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam-Noord 10.00 en 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. G.J. Baan; Arnhem 10.00 en 15.30 uur stud. H. Brons; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. G. Beens; Benthuisen 18.00 uur ds. J. Driessen; Berkenwoude 14.30 uur ds. P. Mulder; Bodegraven 10.00 en 15.30 uur stud. P.D. den Haan; Boskoop 9.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 18.30 uur stud. P.D. den Haan; Brakel 14.30 uur ds. M. Karens; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 17.00 uur ds. M. Golverdingen; Den Helder 10.00 en 16.00 uur stud. W.A. Zondag; Deventer 17.00 uur ds. K. Boeder; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. H. Hofman; Emmeloord 19.00 uur ds. J. IJsselstein; Enkhuisen 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 15.00 uur ds. A. Schreuder; Enter 14.30 uur ds. E. Hakvoort; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; 's-Gravenhage 10.00 uur (H.D.) ds. J. Driessen; 's-Gravenpolder 18.00 uur (H.D.) ds. S.W. Janse; 's-Gravenzande 18.00 uur (H.D.) ds. W. Harinck; Haamstede 17.00 uur ds. C. Harinck; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur

(H.D.) ds. M. Joosse; Hilversum 16.30 uur ds. A.J. de Waard; Hoofddorp 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Hoogeveen 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Hoogvliet 19.00 uur (H.D.) ds. L. Terlouw; Houten 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. J. IJsselstein; Kamperland 14.30 uur ds. S.W. Janse; Kapelle-Biezelinge 10.00 uur (H.D.) ds. C. Harinck en 14.30 uur ds. C. van Krimpen; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kortgene 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Bredeweg; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 19.00 uur stud. H. Brons; Lelystad 10.00 en 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Lisse 18.30 uur ds. G.J. Baan; Marknesse 19.00 uur ds. J.M. Kleppe; Meeuwen 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. Gunst; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. J.J. Tanis; Middelhar nis 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Mijdrecht 14.30 uur ds. J. Schipper; Naaldwijk 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. G. Hoogerland; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 14.00 uur ds. D.W. Tuinier; Nieuwer ter Aa 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwerkerk 15.00 uur ds. J. van Belzen; Nijkerk 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. G. van Manen; Nisse 18.30 uur ds. G.J.N. Moens; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 9.30 en 18.00 uur stud. H. van der Heiden; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. J. van Belzen; Opperdoes 10.00 uur ds. G. Heijkamp en 19.00 uur stud. W.A. Zondag; Oudemirdum 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. C. Hogchem; Oude-Tonge 15.00 uur stud. H. van der Heiden; Poederloijen 15.00

thuis 19.30 uur ds. A. Vermeij; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Elspeet 19.30 uur ds. G. van Manen; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. W.J. Karels; Hilversum 19.45 uur ds. J. Schipper; Hoogeveen 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Kamperland 19.30 uur stud. P.D. den Haan; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. G. Mouw; Nijkerk 19.30 uur ds. D. de Wit; Oosterend (Texel) 19.00 uur ds. G. Bredeweg; Opperdoes 15.00 en 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Rotterdam-Centrum 19.45 uur stud. H.A. van Zetten; Scherpenisse 19.30 uur (tijdrede) ds. A. Schreuder; Sint Annaland 19.30 uur ds. G. Pater; Stolwijk 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Veen 19.30 uur ds. P. Melis; Veenendaal 14.30 (huw.bev.) en 19.30 uur ds. B. Labee; Wageningen 19.30 uur stud. H. van der Heiden; Werkendam 19.30 uur ds. M. Karens; Wierden 15.00 en 18.30 uur ds. A. Schot; Zwijndrecht 14.30 uur (huw.bev.) ds. G. Pater en 19.30 uur ds. A.A. Brugge; Zwolle 19.30 uur ds. J. van Belzen.

■ DONDERDAG 27 MAART 2014

Aalburg 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Apeldoorn 19.30 uur ds. W. Silfhout; Dinteloord 19.30 uur ds. M. Joosse; Delft 19.30 uur ds. S. Maljaars; Ede 15.00 uur (huw. bev.) ds. A.A. Brugge; Kortgene 19.30 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 15.00 uur (huw.bev.) ds. A.B. van der Heiden; Ouddorp 19.30 uur ds. J.S. van der Net; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. M. Mondria; Stad aan 't Haringvliet 19.30 uur ds. A. Schot; Westzaan 19.30 uur ds. L. Blok.

■ VRIJDAG 28 MAART 2014

Oostkapelle 14.30 uur (huw.bev.) ds. D.W. Tuinier.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 23 MAART 2014

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 16.00 uur evang. G. Baan; Tilburg (Ofenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

Mooie ruime 4 pers. **CAMPER TE HUUR.** V.a 500 p.wk.
Voor info 06-20581615

ADVERTENTIES

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Hardinxveld-Giessendam geeft met grote droefheid en verslagenheid kennis dat, bijna een jaar na het overlijden van diaken B.M. Klijn, de Heere op Zijn tijd opnieuw een geliefde ambtsbroeder tot Zich heeft genomen:

Jan Adriaan Verspuij

in de leeftijd van 58 jaar.

Vanaf januari 2003 heeft hij in bescheidenheid in het ambt van diaken onze gemeente zeer trouw en met liefde mogen dienen. De Heere gedenke zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen in dit grote verlies en Hij heilige deze nieuwe roepstem aan het hart van de familie en van de gemeente.

Namens de kerkenraad, ds. W.J. Karels, preses
C.A. Blom, scriba

Hardinxveld-Giessendam, 7 maart 2014

NIEUW VERSCHENEN BIJ BOEKHANDEL DE ROO!



De zeven kruiswoorden

7 overdenkingen

154 pagina's

Ds. I. Kievit

(1887-1954)

Geschenktip!

€ 12,50

Een uitgebreide verklaring van de woorden door de Middelaar aan het kruis gesproken. Centraal staat het borgwerk van de Middelaar en de toepassing daarvan in het zondaarshart.

Boekhandel De Roo Van Meelstraat 12 3331 KR Zwijndrecht
078-6124081 info@derooboeken.nl www.derooboeken.nl

Ook verkrijgbaar bij uw boekhandel

2-4 pers. luxe hooiberg voor nachtje of vakantie in omg. **Geldermalsen.**
www.dehooibergmeteren.nl

Gastvrij & sfeervol 2 pers. vak.huisje.
Compleet vakantie!
incl. beddengoed etc.
Welkom in Drenthe!
Nog vrij in mei. Info. 06-20581615

Te koop:
In bosrijke omgeving **ELSPEET**
op bosspark Reeënlust.
2-4 pers. Chalet + complete inboedel. Winterhard, incl cv, wasmachine en jaarplaats.
Vr.pr. € 24.000. Beschikbaar va. medio mei. Zondagsrust.
Tel.nr. 06-12918775



Regio Zeeland: 0115 - 61 25 54 / 06 - 18 14 80 08
Bestel via onze nieuwe website de gratis brochure:
'Bevel aan uw huis', of vraag een vrijblijvende
offerte aan.

Wij verzorgen alleen begrafenissen



www.bvtollenaar.nl

Op vakantie naar Canada? Kijk op
www.CanadianHolidayRentals.ca
voor accommodaties en autoverhuur
in British Columbia, Alberta en
Ontario.

Voordelig met het hele gezin in eigen sfeer naar zon, water en bergen?

Voor €495,- all-in per week staat
uw stacaravan in Oostenrijk klaar.
Nederlandstalige kerkdiensten en
recreatieactiviteiten voor jong en oud.
Meer info www.es-vakanties.nl
of bel 055 3030083

4-6 pers. vak.huis VELUWE (Stroe)
Rust & ruimte 06-21420647
of mail molshoop@solcon.nl

Te huur in Garderen:
Mooie ruime vakantiebungalow
grenzend aan het bos.
V.a.g.v., 10 pers., Wifi aanwezig,
www.bungalowwingardenen.nl
Voor info: 0180-313155
of 06-38204213

TH wk 30+31 part. **vrijst. koele
kindvr. won.** in Riv. gebied.
Veel fietsroutes&uittips. Dichtbij GG.
Evt. woningruil. Tel. 0418-671270

begrafnisverzorging

Den Hollander

Begravenissen in Den Haag, Westland, Gouda,
Rotterdam, Vlaardingen en omstreken.
Wij verzorgen alleen begrafenissen.

Dag en nacht bereikbaar.



P.N. den Hollander
T. den Hollander

Tel. 010 - 4600509

www.begrafnisverzorgingdenhollander.nl

Boekhandel

De ZONNEBLOEM

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355

www.boekhandeldezonnebloem.nl



Psychologenpraktijk
Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen



Bij o.a.: ADHD · angst · burn-out ·
depressie · faalangst · fobie ·
gedragsproblemen · identiteitsproblemen ·
lichamelijke spanningsklachten · negatief zelfbeeld ·
onzekerheid · opvoedingsproblemen ·
paniek · piekeren · PDD-NOS ·
relatieproblemen · slaapproblemen ·
somerheid · spanning · stress ·
syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:

T 0180 - 42 69 55

E info@psychbrouwer.nl

I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

ORGELBOEK 3 Psalm 140

met 13 variaties van
Gijsbert Lekkerkerker
prijs € 9,90 info: tel 0348 444780
zie www.gijsbertlekkerkerker.nl



Veehouderij en Zorgboerderij Groot Kootwijk

Zorgboerderij Groot Kootwijk

hoopt D.V. 4 april haar nieuwe kantine te openen.

Deze kantine is verbouwd tot een huiselijke ruimte voor een passende
dagbesteding ten behoeve voor onze Reformatorische ouderen.

Belangstellende zijn op vrijdag 4 April van harte welkom vanaf 16.30 uur tot
19.00 uur, of op onze Open Huis: zaterdag 5 april vanaf 10.00 uur tot 15.00 uur.

Zorgboerderij Groot Kootwijk
Van Amerongenweg 9, te Barneveld
www.grootkootwijk.nl
Tel. Nr. 0342 422432

Ervaring met: scholen, kerken, bedrijven
en instellingen door het hele land.



BRANDBEVEILIGING B.V.

VEILIGHEIDSOPLEIDINGEN B.V.

Controle en onderhoud van: Brandblussers · Brandkranen
Brandslangspels · Droge blusleidingen · Verbandtrommels
Nood- en Vluchtweverlichting · AED

Opleidingscentrum: BHV · EHBO / kinder EHBO
Reanimatie & AED · VCA Communicatie
Kleine blusmiddelen · Ontruimingsoefening

088 112 9999

www.vanrijnbrandbeveiliging.nl

kina
begravnisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

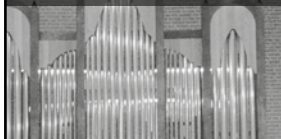
J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Orgelbouw Advies Commissie

een betrouwbare partner!



nieuwbouw · restauratie · overplaatsing · onderhoud

ook voor akoestische
vraagstukken



Neem voor meer informatie
contact op met
Dhr. H. den Hollander
Tel. (010) 435 44 35

Vereniging van
Organisten der
Gereformeerde
Gemeenten

Agathos

- Nette hulp bij het huishouden voor vader?
- Beter omgaan met uw zoon met autisme?
- Weer een gezellige gezinsmaaltijd?
- Hulp bij het douchen voor uw moeder
door een bekwame verzorgende?
- Mantelzorgondersteuning?

Agathos is een reformatorische
organisatie en biedt zorg en hulp
aan iedereen die dat nodig heeft.

(010) 26 40 777
www.agathos-thuiszorg.nl

Agathos is onderdeel van Lelie zorggroep (leliezorggroep.nl).

Te huur, **BARNEVELD**,
royale hoekwoning, 6 pers.,
26juli-22aug. Tel. 06-20530516



0182 - 35 15 20
voor de Krimpenerwaard
Gouda & omstreken

Speksnijder Begrafenisverzorging

www.speksnijderbegrafenisverzorging.nl

T.H. NIEUWE VAKANTIEWONING,
in bosrijke omgeving van
GARDEREN, voor 2 tot 10 personen.
Van alle gemakken voorzien!
Tel. nr. 0342-440061

Met Pasen of de meiweek er
even tussen uit? Wij verhuren op
"De Hofstee" te **Nunspeet** een
2/4 pers. chalet met C.V. Voor info.
kijk op www.anneroos-nunspeet.nl
of bel 0341-750380.

Begrafenisonderneming H. de Jongh
De Jongh P.H. van der Leer
D.D.E. Melieste

*Voor een waardige en stijlvolle
verzorging van alleen begrafenissen.*

Wij zijn dag en nacht persoonlijk bereikbaar.

Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611154
Waardenburg	0418 - 652039
Werkendam	0183 - 701017
Papendrecht	078 - 6412740

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Alle nieuwe titels
www.deroeboeken.nl
078 - 6124081

Begrafenisonderneming STAM
Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

PAASZANGAVOND

Ger. Gem. Zoetermeer
D.V. vr. 4 april 2014, aanvang 19.45
uur. m.m.v. Noordermannenkoor
Alg. leiding: Ds. G.W.S. Mulder
Toegang vrij - collecte zending
Ger. Gem.

Studente (19 jr.) zoekt met ingang
van 1 augustus a.s. zelfstandige
woonruimte in de omgeving van
Utrecht - Ede - Veenendaal.
Tel. 0118-583334 (na 18.30 uur).

Te huur: Vakantiewoning in
ZOUTELANDE, op loopafstand van
strand. Hoogseizoen wk 28 en 31
nog vrij. Voor- en naseizoen 55+
korting, bel 0118-581664 of kijk op
de website: **www.springvloed13.nl**

Gezellige en comfortabele
vakantiewoning (5 pers.)
op boereerf in Zeewolde (Fl.) Nabij
Nijkerk/Putten. 06-53312418

Psychologiepraktijk  Van Pelt

*Behandeling van volwassenen
met psychische problemen*

Rozenhof 33-303 • 3311 JT Dordrecht
T 078-2000250 • E info@praktijkvanpelt.nl
www.praktijkvanpelt.nl

NU LEVERBAAR!
PSALMZANG
VANUIT HASSELT



MARTIN WESTSTRATE - ORGEL

Opgenomen in het boeklet:
meditatie van student M.T. Al Chalabi (Ger.Gem.)

WWW.BESTELMUZIEK.NU



**AANDACHT
VOOR
AMBT-
KLEDING**

Speksnijder AANDACHT VOELT BETER
MODE

www.speksnijder.nl Bergambacht - Veenendaal - Kampen



A. van Ostadelaan 35 VEENENDAAL, t. 0318 - 50 50 63, info@andanteorgels.nl

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van
**Johannus
Monarke
Content
Domus**

*In onze winkel is een ruim assortiment
bladmuziek aanwezig (ook klavar).*

www.andanteorgels.nl

VERHUIZERS MET MÉÉR INHOUD

Verhuizen? Kies voor de erkende vakspecialisten
van **R. Vlot & Zn. of Kattenberg**. Voor particulieren,
bedrijven, scholen en (zorg)instellingen;
wij kunnen u compleet zorgeloos verhuizen!

VLOT EN KATTENBERG.
Specialisten van huis uit.

WWW.VERHUIZERSMETINHOUD.NL



verhuizingen
Kattenberg

Kattenberg Verhuizingen
033 - 465 67 75

MONDIAL MOVERS
R. Vlot & Zn Verhuizingen

R. Vlot & Zn. Verhuizingen
0184 - 61 61 66

 **ERKENDE
VERHUIZERS**

Zorggroep Sirjon is een landelijk werkende zorginstelling waarvan het kantoor gevestigd is in Ridderkerk. Sirjon bestaat onder andere uit de werkmaatschappijen Siloah en SVRO. Vanuit een reformatorische visie wordt wonen, welzijn en zorg geboden aan ouderen en mensen met een verstandelijke beperking. Sirjon biedt de zorg- en dienstverlening in en vanuit een dertigtal locaties verspreid over het land. De grondslag van Sirjon is Gods Woord en daarop gegrond de drie Formulieren van Enigheid. De Raad van Toezicht van Sirjon houdt conform de Governance Code integraal toezicht op het beleid van de Raad van Bestuur en op de algemene gang van zaken binnen de Zorggroep.

Zorggroep Sirjon komt graag in contact met gegadigden voor de functie van

Lid Raad van Toezicht

De vacatures

Deze vacatures zijn ontstaan in verband met het bereiken van de maximale zittingstermijn van twee van de leden. Voor één lid is kennis van financiën, bedrijfskunde en/of vastgoed van belang. Het andere lid wordt voorgedragen door de Centrale Cliëntenraden van Siloah en SVRO en heeft bij voorkeur kennis van de (kwaliteit van) zorg. Van beide kandidaten wordt verwacht dat zij in staat zijn verbindingen aan te brengen en te onderhouden, zowel binnen de Raad van Toezicht als in de relatie met de Raad van Bestuur. U beschikt over de eigenschappen en de uitstraling om indien nodig extern een rol te vervullen in het belang van de organisatie.

Naast bovengenoemde zaken vragen wij het volgende van u:

- Affiniteit met de ouderenzorg en/of gehandicaptenzorg.
- De competentie om strategische vraagstukken en ontwikkelingen in de langdurige zorg te beoordelen en daarin te adviseren.
- Het vermogen om te adviseren bij ontwikkelingen in de organisatie in relatie tot haar kerkelijke, politieke en maatschappelijke context.
- Een gezonde balans tussen onafhankelijkheid en collegialiteit.
- De beschikking over minimaal HBO werk- en denkniveau.
- Belijdend lidmaatschap van de Gereformeerde Gemeenten.

Leden van de Raad van Toezicht ontvangen een vergoeding die past binnen de richtlijnen van de NVTZ.

De procedure

U kunt uw reactie uiterlijk tot D.V. 4 april 2014 schriftelijk richten aan: Selectiecommissie RvT Sirjon, Postbus 290, 2980 AG Ridderkerk, of per e-mail aan het secretariaat Raad van Bestuur Sirjon, secretariaatrvb@sirjon.nl o.v.v. vacature lid RvT. De gesprekken zullen plaatsvinden op D.V. 23 april 2014 tussen 9.00 – 12.00 uur in Ridderkerk.

Meer informatie?

Wilt u meer informatie of wilt u de volledige profielschets opvragen, neemt u dan contact op met het secretariaat Raad van Bestuur, tel. 088 - 275 45 00 of met de voorzitter van de Raad van Toezicht, de heer J. van der Hart, tel. 06-53 89 96 09.



sirjon.nl

De Saambinder Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur:

ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk
donderdag** vóór de week van
verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk
maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Voor een zorgzame begeleiding



Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel

Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

HARKES
Begravenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22



**Reformatorische
Psychologenpraktijk
Nederland**

Identiteitsbewust, Persoonlijk, Vertrouwelijk, Doelgericht

Wij bieden identiteit bewuste **hulp** aan
kinderen, jongeren en **volwassenen** met o.a.:

- Relatieproblemen
- Opvoedingsvragen
- Gedragsproblemen
- Traumatische ervaring(en)
- Gezinsproblemen
- Persoonlijke problematiek (zoals Depressie, Angst, Identiteitsvragen)
- Arbeidsproblemen
- Autisme Spectrum Stoornis

Voor meer informatie of aanmelding:

078 - 69 32 808

Adres: Plantageweg 5, 2951 GN Alblasterdam
info@rpnederland.nl www.rpnederland.nl



Uitnodiging

Alle echtparen die tot de doelgroep behoren, worden hartelijk uitgenodigd om deel te nemen aan onze bijeenkomst op D.V. zaterdag 29 maart 2014 in de Hersteld Hervormde Kerk te Harskamp, Harderwijkerweg 11. Aanvang 14.15 uur.

Maarten van Dijk (maatschappelijk werker) en Jantine den Uijl (psychosociaal therapeut) zullen een inleiding houden over:

'Wat doet kinderloosheid met jouw zelfbeeld?'

Voor informatie en aanmelden zie onze website, aanmelden@revoke.nl of bel (0184) 64 22 53.

www.revoke.nl



E. Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
Mobiel: 06 - 57315689
www.begravenisondernemingtreur.nl
info@begravenisondernemingtreur.nl

Begrafenisonderneming Treur

Wij verzorgen alleen begravenissen



Annette van Maaren (Msc.)
Reformatorisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

**Rust en ontspanning in de
prachtige Eifel!** Ruime appartementen te huur. Inl.: 0049 6594 258990 en www.huizesolagratia.nl

*Begrafenisverzorging
I. Janssen*

Dag en nacht bereikbaar op
0113 - 33 09 36
06. 53 23 73 20

*Dienstverlening in geheel
Zeeland*

www.begrafenisverzorging-janssen.nl
Havikskruid 10, 4421 MN Kapelle

Wij verzorgen geen crematies



NIEUWE UITGAVEN - ZOJUIST VERSCHENEN



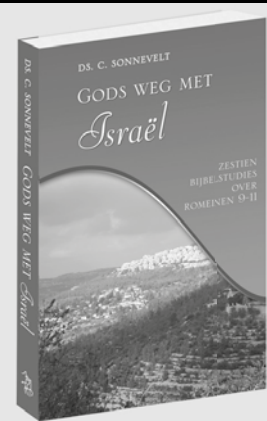
THOMAS BOSTON
De wijde en de enge poort
Serie preken over de gelijkenis van de wijde en de enge poort, de brede en de smalle weg, naar aanleiding van Matteüs 7 vers 13 en 14.
170 blz. geb. 33126079
16,50



DRS. M. GOLVERDINGEN
Vernieuwing en verwarring
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN 1946-1950
Deze studie geeft een helder beeld van de geschiedenis van de Gereformeerde Gemeenten van 1946-1950.
347 blz. geb. 33126024
47,50



MATTHEW HENRY
De weg tot behoud
Raadgevingen aan jonge mensen. Henry brengt eerlijk onder woorden hoe het er met de mens van nature voorstaat, maar wijst ook ruim en gunnend de weg tot behoud.
123 blz. geb. 33125645
13,50



DS. C. SONNEVELT
Gods weg met Israël
Zestien bijbelstudies over Romeinen 9-11. Aan elk hoofdstuk zijn gespreksvragen toegevoegd. Hierdoor is het boek geschikt voor verenigingen en gesprekskringen.
176 blz. p.b. 33126161
17,50

Den Hertog

uitgeverij

Elzenkade 6 - Houten
Postbus 150, 3990 DD Houten

AL ONZE UITGAVEN ZIJN OOK IN UW BOEKHANDEL VERKRIJGBAAR

Tel. (030) 637 34 34 E-mail: boeken@hertog.nl www.hertog.nl